Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancta Genouesa clxxxiiii

urn:nbn:de:bsz:31-289352

Visual Library

¶De ſancta genoueſa clxxxiiii A

BEata virgo genoueſa honeſtis parentibꝰ
patre ſeuero nomine. matre vero geron-
cia orta. apud namethodoꝝ oppidū haut
longe a pariſienſi vrbe extitit progenita. Dum au
tem ſanctus germanꝰ antiſiodorenſis eps quadā
die apud baſilicaꝫ in ipſo opido ſitam: orandi grā
ſe ꝯtuliſſet. occurrente eiuſdē loci ppl'i multitudi-
ne ſimul genoueſa affuit. Quam intuitus in ſpiri
tu ſanctus germanus magnanimē genoueſam ad
ſe deduci ꝑcipiēs circumſtanti popl'o electā a deo
ſponſam predixit. in eiuſqꝫ natiuitate angelos ce-
ciniſſe denūciauit. ac felices tante ſobolis progeni
tores predicauit. multoſqꝫ eius exēplis a via ſua
mala ꝯuertēdos affirmauit. Que dum ab eo accer
ſitur ⁊ de virginitate celeſti ſponſo ꝯſeruāda ad
monetur. id ſe votis omnibꝰ ſemꝑ deſideraſſe re-
ſpondit. Cui ille. Confide filia. virilr age ⁊ quod
corde credis ⁊ ore profiteris operibꝰ comprobare
ſtude. Dabit enī dn̄s fortitudinē ⁊ virtutem deco-
ri tuo. Cumqꝫ ſequenti die genoueſam iterum ſibi
p̄ntari feciſſet. dixit ei. Aue filia genoueſa. Remi-
niſceris quid heſterna die de corpis tui integri-
tate michi ſis pollicita. Cui illa. Reminiſcor pa-
ter. Tunc ille nummū ereū dei nutu allatum ha-
bentē ſignū crucis a terra colligens. inquit ad eā.
Hunc transfer tecum pro memoria mei ad collum
ſuſpenſuꝫ ſemꝑ habeto nulliuſqꝫ metalli aut mar-
garitaꝝ ornamēto collū digitoſqꝫ tuos ornari pa
tiaris. Et valedicēs caputqꝫ eiꝰ deoſculans abijt.

Cumqꝫ mater eius die ſolenni ad eccleſiā ꝑgeret.
⁊ genoueſam reclamantē domi remanere ꝑcipe-
ret ꝯfeſtim vt ſibi alapā mater in faciē dedit lumē
amiſit. Sicqꝫ fere ꝑ bienniū diuinā iram perpeſſa
ꝑcibus filie tandem priſtine ſanitati eſt reſtituta.
Alia vice dum genoueſa cū aliquibꝰ ſacratis vir
ginibꝰ etate prouectioribꝰ loco nouiſſimo incede-
ret obuiato carnotenſi ep̄o illico ſtatim incedēdi
euerſus eſt ordo. Nam illa que ſequit ait eps an-
teponatur qm̄ ipſa celitus iam eſt ſanctificationē
adepta. Parētibus eiꝰ ſabbatis de medio cum in
pariſiū vrbem tranſiſſent. tanta paraliſis vt vide
batur infirmitate detenta eſt vt corpus eius laxa
tis vndiqꝫ artubus ac diſſolutis cōpagibꝰ triduo
exanimare crederet. Qui cum denuo eſſet ſanita-
tem aſſecuta aiebat ſe in ſpiritu ab angelo in glo-
riam ſanctoꝝ ⁊ ſuppliciū impioꝝ fuiſſe deductaꝫ
ac extunc ſecreta ꝯſcientiaꝝ in non modicā admo
nitionē cepit reuelare ac manifeſtare. Sancto au
tem germano redeunte cū pariſium intraſſet ꝯfe
ſtim de genoueſa vbinam eſſet ⁊ quid ageret inq̄-
rens. in eius hoſpitiū deſcēdit ac male de ea collo
quentibus. deridebat enī tunc vt plerūqꝫ fit iuſti
ſupplicatis terrā ſuis lachrimis irrigatā oſtendit.
Sicqꝫ eam aſtanti ppl'o cōmendans diſceſſit. ⁊ ad
tp̄s os loquentiū iniqua obſtruxit. Verū poſt obi-
tum beati germani cum otilia hunoꝝ rex. gallias
ac ꝑcipue vrbem pariſioꝝ inuaderet ac ſue diti-
oni minaret ſubijcere. ſingul' pene ad tutiores vt
ſibi videbatur vrbes facultates deferētibus. ge-
noueſa orōnibus ⁊ vigilijs inſiſtebat. Hiſqꝫ cum
quibus degebat ita facere exhortans nō eſſe pti-
meſcēdos hoſtes dicebat. quinimmo ciuitatē ille-
ſam fore ꝑdicabat. Quā orbem nonnulli ciues in-
ſurgentes dicebant pſeudo ꝓphetiſſam ſuis tem
poribus aduenîſſe: ac in eius mortē ceperūt ꝯſpi
rare. Eodem tp̄e venit ad antiſiodorēſem vrbem
archidiaconꝰ qui hec audiens ita ciues adorſus
eſt. Nolite o ciues hoc admittere facinus qꝛ hanc
de cuiꝰ interitu tractatis didicimꝰ narrante ſan-
cto germano antiſtite nr̄o ex vtero matris a deo
ſponſam electam. Et ecce eulogias ab eo ſibi de-
relictas exhibeo. Quas illico perlegētes ab ince-
ptis deſtiterūt. Huni aūt protinꝰ abierūt. A bitu-
ricenſe vrbe venit mlier quedā pariſius que poſt
ꝯſecrationē violata fuerat: vt genoueſaꝫ alloque
retur. Que mox interrogata a genoueſa an ſan-
ctimonialis aut vidua eſſet. ꝯfeſtim vt ſe virginē
aſſeruit: virū qui eā violauerat ⁊ locū ⁊ tp̄s expo
ſuit. Vnde ad verecundiā ꝓuocata ſupplex ge-

De ſancta Genouefa

nouefe veniã poſtulauit. Matrone cuiuſdã filius
etatis annoꝝ quatuor cũ in puteũ cecidiſſ3. ac poſt
tres horas inde mortuus ſubtractus matre in lacri
mas ꝓrumpẽte ac crines dilacerãte. genouefe ob
latus fuiſſet. ad orõem recurrẽs pallio ſuo ſup cor
pus eius appoſito. puerũ viuũ ꝯfeſtim matri red-
didit. Cũ hoc diutinã obſidionẽ ciuitas pariſienſis
media affligeret genouefa paupibus ꝯdolens na
uim ſup ſecanã ad emendã annonã ingredit. dum
aũt ad quendã locum in quo erat arbor iuxta quã
naues ſepius piclitarent aduenisset ꝯfeſtim arbo-
rem incidi pcipiens ad orõem ꝯuerſa duo horribi-
lia mõſtra ex illo loco egredi ſunt viſa. Ab illo aũt
die illic nauis nõ perijt. ſ3 pſpero curſu ceptũ iter
transfretauit. Rediẽs aũt virgo panes paupibus
iuxta neceſſitates ſuas diſtribuit. Dũ quadã vice
ciuitatẽ trecaſiũ adijſſet ꝓtinus occurrẽs ei multi
tudo populi innumeros vtriuſq3 ſexus diuerſis in
firmitatibus afflictus obtulit. Inter quos etiã ob
latus eſt ei homo qdam quẽ dñico die opantẽ vi-
tio diuina excecauerat. necnõ puella ab annis fere
duodecim ceca. quos illa benedicẽs ſine dilatione
incolumes reddidit. In ciuitate meldenſi puella
quedã adoleſcẽti cuidã ꝓmiſſa vt genouefe virtu
tes cõperit veſtẽ ſibi imutari ac in cõtubernio vir-
ginũ annumerari a genouefa expetijt. Vñ idigna
tus adoleſcens ſpõſam cũ furore ꝓſequit. Qđ ge-
nouefa audiens eã ad eccleſiam q̃ ꝓxima erat ſe-
cũ duxit et fores eccleſie q̃ clauſa erant diuina vir
tus mirabiliter reſeruauit et puellã a furore ado-
leſcentis liberauit. Aurelianis dũ cuidam patrifa
milias ꝓ ſeruo qui aduerſus eũ deliquerat geno-
uefam veniã expeteret. ille vero oĩno rẽnueret cõ
feſtim vt domũ ingredit vehemẽti febre correptꝰ
non prius ſanitati reſtituit quã genouefe veniam
poſtulãs famulo miſericordiã elargit. Eccleſiam
ſancti martini turonẽſis. virgo ſancta ingreſſa q̃
plurimos a demone obſeſſos oleo prius inunctos
liberauit. Dũ aũt vellet ſemel quoſdã inungere ac
oleũ in ãpula. pontifex etiã qui oleũ benediceret
deeſſet. mox terre recubans in orõe poſita ãpula
in manibus eius oleo quo poſtmodũ ſanati ſunt e
groti eſt impleta. De eius abſtinẽtia ac etiã virtu
tibus inter alia multa ſic dicit vincẽtius in ſpeclo.
A decimoquito etatis ſue ãno vſq3 ad quĩquageſi-
mũ eſca erat ei panis ordeaceus et faba. Quã poſt
duas aut tres hebdomadas ĩ olla recõmiſcẽs ede
bat. A die dñico vſq3 in quinta feria ieiunabat et a
quinta feria vſq3 in die dñico. Vinũ aũt et quodli
bet inebriãs nunq̃ potauit. Poſt quinquageſimũ
vero annũ ſuadentibus epiſ ꝓpter obedientiam
piſcẽ et lac cũ pane ordeaceo edere cepit. Multa
aũt veneratiõe catulaceſam vicũ in quo btũs dyo
niſius paſſus eſt dilexit. cui etiã deuotio erat ĩ ho
nore illius baſilicã ꝯſtruere. Suadebat pſbiteros
vt faceret vnuſqſq3 collationẽ ad hoc edificiũ. Qui
reſponderũt. Erũt forſitan paruitati nr̃e vires edi
ficandi. ſed coquẽde calcis copia deeſt. At illa ſpũ
ſancto repleta vaticinans ait. Egredimini queſo
ad pontẽ ciuitatis. et q̃ audieritis nũciate michi.
Qui egreſſi in platea ſtabãt attoniti. Et ecce duos
cuſtodes porcoꝝ ſermocionãtes quoꝝ vnus ad al
terũ ait. Dũ ſuis. i. porce veſtigiũ ob partus vagã
tis legerẽ inueni furnũ calcis mire magnitudinis
alter rñdit. Et ego inueni in ſilua ſub radicibus ar
boris a vẽto euulſe furnũ calcis de quo nichil ſub
latũ credo vnq̃ fuiſſe. Qđ audiẽtes pſbiteri gr̃as
agentes reuerſi ſunt. Audiẽs etiã hec ſancta lacri
mis p gaudio ſinũ impleuit. Laceſſiuit itaq3 gene
ſium pſbiterũ vt in honore pdicti martiris baſilicã
cõſtrueret. ſicq3 oĩbus ciuibus illa implorãte con-
ſtructa eſt. In cuius opere collectis carpẽtarijs cũ
potus deficeret accipiẽs ſancta cupã ſeorſũ ꝓſtra
ta cũ lacrimis orauit. Deĩde ſurgẽs facto ſigno cru
cis ſup vas vſq3 ad ſummũ poculo impletũ eſt. ex
quo operarij vſq3 ad cõſummationẽ baſilice vber-
rime potantes gr̃as egerũt. Quadã nocte ſabbati
circa gallicantũ egreſſa eſt beata genouefa ad ba
ſilicam ſancti dyoniſij. Cereus võ qui ante ferebat
extinctꝰ eſt. Quo turbatis virginibus q̃ cũ ea erãt
pre horrore noctis cereũ ſibi dari precepit. Quem
vt tenuit ſtatim illuminatus eſt. Similiter eodem
tpe cũ in eccleſia diu ꝓſtrata in oratione ſurgeret
cereus nõdum igne cõtractus diuino nutu accen-
ſus eſt in manu eius. De quo et plures infirmi pau
lulum in fide auferẽtes ſanati ſunt. Quedã mulier
furata eſt calciamẽta eius. q̃ vt domũ venit exce-
cata eſt. deinde proſtrata ad pedes eius veniã pe
tens. ſignatis ab ea oculis viſum recepit. Hilderi
cus etiã francorũ rex. valde diligẽs eã timens ne
vinctos quos interimere cogitabat ſctã eriperet
ingrediens vrbẽ pariſioꝝ portã claudi precepit.
Quod audiẽs ſancta. ſtatim ad liberandas aĩas p
rexit. Inter cuius manus pplo porta ſe ſine claue
reſerauit. et ſic regẽ ꝯſecuta ne vinctorũ capita am
putarent obtinuit. Fuit etiã eo tpe beatus ſymeon
in colũna. quẽ negotiatores euntes et redeũtes fe
runt de illa interrogaſſe. et eã veneratiõe ꝓfuſa ſa
lutaſſe. et ſe in orõnibus eius memorem eſſe popo
ſciſſe. Pariſius etiã oblati ſunt ei energumini pro

quibus in baſilica beati dyoniſij ipſa orante voci-
ferabantur clamantes prope iam eſſe quos ſibi in
ſolacio venire beata genoueſa ꝑcabat̃. forſitan an
geli vel martires. Que ſurgẽs et ſignãs vnũquẽqꝫ
curauit a ſpũ immũdo vt fetor grauiſſimus aſtan-
tiũ nares attingeret. A die etiã epiphanie vſqꝫ ad
cenam dñi beata genoueſa in cella recluſa ſoli deo
vacabat in orationibus et vigilijs. Audiẽs autem
puella quedã religioſa ad fores eius magis curio-
ſitate ꝙ̃ fide permota quid ſancta in cella ſua age
bat ſcire volẽs ſtatim lumen amiſit. Quã ſancta cõ
ſũmata quadrageſima egrediẽs orõne et ſigno cru
cis illuminauit. In eccleſia etiã beati martini turo-
nenſis cũ in angulo quodã oraret vnus de pſallẽti
bus arreptus a demonio ꝓprios artus lacerabat
Cunqꝫ beata genoueſa ſpm̃ imundũ exire iuberet
et ille ꝑ oculũ ꝓgredi ſeminaret̃. Imꝑante illa flu-
xu ventris eiectus eſt. feda relinquens veſtigia.
Per idẽ tp̃s ſtans in auditu dom⁹ ſue vidit puellã
in manu ampulã geſtantẽ quã pauloante emerat
et iterrogata q̃d eſſet vidit demonẽ ſedentẽ in ore
ampule et minãs inſufflauit in eam ſtatimqꝫ ꝑs de
ore ipſius ampule cecidit. In territorio meldẽſi cũ
propriã meſſez meteret. valde turbati ſunt opar̃ij
ꝓpter imbrẽ imminentẽ. At illa ingreſſa tẽtorium
q̃d ſine intermiſſiõe facere cõſueuerat cũ lacrimis
ꝓſtrata orõne obtinuit vt cũ in circuitu oĩs ſege
tes pluuia rigaret. nec meſſem nec eius meſſores
gutta aliqua cõtingeret. Tanta etiã ſanctitate pol
lebat ꝙ etiã ſpũ ꝓphetie plena oẽs quoqꝫ morbos
ab hũanis corporibus expellebat. Egentibus pa
nes integros dabat. adeo vt eius puelle ſepe ptez
panis quã in clibano poſuerãt nõ inueniret̃. Vixit
aũt pluſꝙ̃ octoginta ãnis. Huius aũt natale cele-
brat̃ tercio ydus ianuarij. Hec vincẽtius. Reliqua
aũt que hic inſerũtur ex certiſſimis ac ꝓbatiſſimis
eccleſia in qua beata virgo ꝑſidet codicibus quoꝝ
etiã nonnulla ip̃e vincentius teſtat̃ extracta ſunt.
Poſt trãſituz vero beatiſſime virginis lãpas eius
ſepulchro appoſita eſt ĩ qua preter olei cõſumptio
nem ignis ꝑmanebat cuius ɔtactu infirmi ſanabã-
tur lãpade vicz mutata in fontẽ oleo in medicinaz
Homo quidã lingue et oculorũ priuat⁹ officio. ad
ſepulchrũ virginis accedẽs et viſuz et loquẽdi vſuz
recuperauit. Mulier quedã in viſione admonita
filiũ a natiuitate cecũ ad ꝑfate virginis locũ detu-
lit. Cunqꝫ in eccleſia miraculuz recitaret̃. quõ dñs
ihesus xp̃s oculos ceci nati aperuit. continuo apti
ſunt eius oculi. Reuelat̃ cuidam a natiuitate muto
vt ad ſepulchrũ virginis ſe trãſferat. vocis illic bñ-
ficium ꝑcepturus. Cũqꝫ in fide reuelatiõis die dñi-
co illuc ꝑueniſſet. ſtatim lingue illius vinculũ eſt ſo
lutũ et loquebat̃ magnificans deũ. Interrogatus
ergo ab abbate q̃d poſt indultũ ſibi vocis bñficiũ
agere velit. rñdet ꝙ a loco illo recedere nolit: nolit
ad ꝓpria redire. nolit oĩbus diebus vite ſue ſine ꝑ
ſentia virginis viuere. Cuius votũ leto aĩo am-
plectens. abbas vite ſibi neceſſaria iubet miniſtra
ri. Cũ latro q̃dã carceri mãcipat⁹ cuſtodis negli-
gentia de carcere exiſſet. fugientẽqꝫ ad ſepulchrũ
virginis preſes ĩſequeret̃ virginiſqꝫ latro auxiliũ
implorãdo acclamaret ꝑſes vero in eius blaſphe-
miã ꝓrũperet ſubito caſu lapſus ꝑſes. latrone libe
rato miſerabiliter expirauit. Cũ alio tp̃e flumẽ ſe-
cane vltra modũ intumeſceret et ad capellam vir
ginuz quã ꝓpe eccleſiã ſancti iohis baptiſte virgo
cõſtruxerat. ad mediũ vſqꝫ edificij ꝑtingeret lectu-
lus in quo deceſſerat q̃ ibidẽ ſeruabatur flumine
infuſus. aquis cõtinue deſcendentibus atqꝫ diſtẽ-
dentibus ab illis intactus eſt inuẽt⁹. Poſt aliquot
vero dies cũ cenobiũ a normanis incendio cõſum-
pto corpus virginis a fratribus ad etegias villam
ſuã deportaret̃ multis etiã ibidẽ claruiſſe miraclis
cõprobat̃. Siquidẽ altare eccl'ie cui aſſeſſura erat
virgo ſancta cruce ſanctorũqꝫ reliquijs vt moris ẽ
adornatũ tanꝙ̃ eius aduẽtui cõgratulans moue-
batur. cui ſuppoſita q̃d cupiebat ſe adeptũ demon
ſtrans firmũ nec amplius moueri cõprobatũ eſt.
In cuius quidẽ deportatiõe cereus vti dũ viueret
iterũ atqꝫ iterꝫ miraculo ſe eſt accenſus. Cũ aũt ab-
bas q̃ tunc ꝑerat dentẽ a corꝑe virginis paucis cõ-
ſcijs extrahẽs apd̃ ſe ad ſui tuitionẽ ſeruare vellet
cõtinuo ſũma egritudine correptus dentẽ teca cri-
ſtallina incluſum ꝙ̃cito potuit reſtituere curauit.
Audita vero inter pariſios et normanos cõcordia
corpus virginis ad eccl'iam ſuã deferentes non eo
loco vñ educta fuerat ĩ cripta ſed ſuꝑ maius altare
vbi nunc cernit̃. frẽs honorifice collocauerũt. Cor
pus aũt virginis cũ ſuo capite integrũ in capſa cõſi
ſtere ꝑñtibus nõnullis hui⁹ regni ep̃is poſtmodũ
inuentũ eſt atqꝫ cõprobatũ. Tp̃e ludouici fortiſſimi
regis francoꝝ illuſtriſſimi diuina vltione mẽbra que
miſeri hoĩes exhibuebãt ſeruire iniuſticie ⁊ iniquita
ti ad iniquitatẽ cepit morbus igneus quẽ phiſici
ſacrũ ignez appellãt cõſumere. Multorũ igit̃ ſctõꝝ
egrotis ſuffragia depoſcẽtibus nec ĩpetrantibus.
recordatus eſt religioſiſſimus pariſioꝝ antiſtes ſte
phan⁹ qualiter beatã virgo genoueſa ꝑfataz vrbẽ
a multis olim ꝑiculis liberauit ac exinde ſolennes
ꝓceſſiones in q̇bus cõſulto abbate atqꝫ conuentu

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

De cõcep. beate marie vir.

pꝛefata virgo ad eccleſiam beate virginis marie
deportaretur inſtituit. Oꝛdīata itaqꝫ ſcðm morem
canonicũ ꝓceſſione ingredienteqꝫ ſancta virgine
eccleſiaꝫ beate marie ꝯtinuo ad tactũ feretri oīnes
male hñtes tribus exceptis ſũt ſanati. Cũ vero ſe
quenti anno felicis recoꝛdatiōis innocentius pa⸗
pa gallias tranſmearet de tanto inſtruct⁹ miraculo
gratias agẽs deo ac ſancte virgini annis ꝑpetuis
ſolenni memoꝛia celebrandũ miraculũ cõdonauit.
Uerum cũ ꝑ ſingulos annos ꝓdicti miraculi memo
ria ſolẽniter vt dictũ eſt veneraret̃ contigit ſemel ꝑ
abſentiā capicerij expenſas foꝛmidãtis ſine oꝛna⸗
mẽtis ac luminarib⁹ q̃ debat miniſtrare celebꝛari.
Unde accidit vt ſequenti die eccleſie ſanctuarium
aſcendens diuinam exꝑtus virtutẽ ſubito lapſus
ſine voce miſerabiliter expiraret. Exꝑti ſunt igitur
atꝫ in dies exꝑiunt̃ ꝙ plurimi ꝗꝛo cũ tremore xp̄i
virginem opoꝛteat venerari. vbi cum humilitate
capit cecitas viſum debilitas greſſum ace diuerſo
obſtructe infidelitate mentes ꝑcipiũt interitũ. No
ſtris igitur qualibuſcũqꝫ laudibus genoueſã vene
remur ſed cũ tremore venerãtes ei⁹ ſuffragia ipſo
remus ſed cũ fide. Et reuera dignũ eſt genoueſam
laudibus honorari q̃ pariſioꝝ inclitã vꝛbem regni
xp̄ianiſſimi ꝓcipuã ſtabiliſſimũqꝫ colum eſt totiuſqꝫ
xp̄ianitatis in fide et doctrina magiſtrã crudiſſi
maꝫ totiens a tãtiſqꝫ ꝑiculis liberauit ab inimicis
hoſti cede dimicãtibus eripuit inũdanciũ fluctus a⸗
quarũ reſtrinxit ignis hoꝛrendi in mẽbꝛis hũanis
incendiũ ꝯſumpſit cecis viſum claudis greſſum ſur
diſqꝫ auditũ reddidit ab obſeſſis demonũ ꝓcibus
effugauit. Et nõ ſolum ꝓcibus verũ etiã maxima
dñs ꝑ fimbꝛias veſtimenti genouefe ſibi dilecte vir
ginis ſuꝑ egrotos ac varijs detentos laboꝛib⁹ oſtẽ
dere ſepius dignatus eſt ſanitatuꝫ remedia. Unde
merito in pariſij celſi mõtis vertice extitit colloca⸗
ta vbi honoꝛifice ſublimata ac mirifice adoꝛnata
non ceſſat iugiter ſanitatũ et graciaꝝ emittere flu
mina his q̃ in fide depoſcũt eius largitiões. Unde
et opoꝛtet illi nos tota mẽtis deuotione cõmittere
qm̃ ipſa eſt q̃ aſſidue oꝛat ꝓ pp̄lo ſibi deuoto et ꝓ
tota xp̄ianitate. Nos igit̃ ſuoꝝ mirabiliũ hanc ꝑci
unculam memoꝛãtes ac etiam venerantes cũ cele⸗
berrimo illo venerabiliũ religioſoꝝ cetu ſuo glori
oſam xp̄i ſponſam nobilemqꝫ virginẽ debitis glͥfi
cemus genoueſam laudibus poſtulãtes vt eadem
ſupplicante ꝑfrui paradiſi meremur per ſecula.
Amen.

De conceptione beate marie vir ginis clxxxv.

Tempoꝛe illo quo diuine placuit pietati an⸗
gloꝛũ gentẽ de malis ſuis erroꝛibus coꝛri⸗
gere ſueqꝫ ſeruitutis officijs artius aſtringe
re gloꝛioſiſſimo noꝛmanoꝛũ duci guillermo eandẽ
patriã debellando ſubegit. q̃ ſcꝫ guillermus tũc tẽ
poꝛis rex angloꝛũ dei ṽtute et ſua induſtria toti⁹
eccleſie dignitates et honoꝛes in melius refoꝛma⸗
uit. Cuius pie intentionis opibus inuidẽs ille bo⸗
noꝝ oīm īimicus dyabolus tũ familiariũ fraudib⁹
tum extraneoꝝ incurſibus multotiẽs conatus eſt
eius obſiſtere ſucceſſibus. Sed dño ꝓtegẽte ad ni
chiluꝫ deductus eſt malignus. Audiẽtes aũt daci
angliã ſubiectã eſſe noꝛmanis grauiter indignati
eo ꝙ ſe ſuo hereditario quaſi iure pꝛiuarent̃ arma
pꝛeparãt claſſeꝫ ad aptã vt eos adeuntes a dacia ſi
bi diuinitus pͥ ria expellant. Hoc cõperto rex pꝛu⸗
dentiſſimus guillermus helſimũ quendã religio⸗
ſum abbatẽ remẽſis cenobij accerſitũ in daciã di⸗
rigit vt veritateꝫ huius rei inquirat. At ille vt vix
admodũ ſagacis ingenij ſtrẽnue negociũ regis ex
equitur. Quo fideliter ꝑacto ad angliã cupiẽs re⸗
uerti mare ingredit̃. et iam maximã pteꝫ maris ꝓ
ſpero curſu trãſierat. cũ ſubito dẽſis ſurgentibus
vndiqꝫ ventis. Hoꝛrida tẽpeſtas cõmouit et vn⸗
das. Fatigatis igit̃ nautis ne vltra obniti valẽti⸗
bus fractis remis. funibus ruptis. cadẽtibus velis
ſpes omnium ſalutis amittitur nichil niſi ſubmer
ſionis iudiciũ deniqꝫ expectat̃. Cũqꝫ de ſalute coꝛ⸗
poꝛũ deſꝑati aīarũ cura ſolũmodo creatoꝛi ſuo ma
gnis clamoꝛibus deuote cõmendarẽt. et beatã dei
genitricẽ miſeroꝝ ſcꝫ refugiũ et deſperãtibus ſpeꝫ